

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

معاونت آموزش متوسطه

پیوست:

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۹/۱۵

شماره: ۴۰۰ / ۱۶۱۴۶۴

با اسمه تعالیٰ

کمیته بررسی

بخشنامه ها و دستورالعمل های اداری

اعضای شورای معاونان جهت استحضار

واحدهای مجری:

استان: مدیر کل/معاون آموزش متوسطه لرستان اداره
تکنولوژی گروههای آموزشی
شهرستان، منطقه، تابعیه: مدیر/معاون متوسطه/کارشناس
سنون تکنولوژی گروههای آموزشی
واحدهای آموزشی: مدیر دوره دوم متوسطه نظری
ماهانگ کننده در استان کمیته مستندسازی

کد: ۱/۴۲۰/۹۵/۲۵/۹

مدیر کل محترم آموزش و پرورش استان.....

موضوع: دستورالعمل اجرایی تشکیل انجمن های علمی - پژوهشی

با سلام و احترام

در راستای عملیاتی نمودن تبصره ۲ از ماده ۲۰ آین نامه اجرایی مدارس کشور، بند ۷ ماده ۲ قانون
اهداف و وظایف وزارت آموزش و پرورش مصوب مجلس شورای اسلامی ، راهکار ۸-۳ سند تحول بنیادین
آموزش و پرورش و با هدف تسهیل فرایند تشکیل انجمن های علمی - پژوهشی ، اصلاحیه دستورالعمل شماره
۴۰۰/۱۵۶۱۶۷ مورخ ۹۰/۷/۱۳ جهت اجرا در واحدهای آموزشی در پرتال دفتر آموزش متوسطه نظری به نشانی
www.dnp.medu.ir و پرتال پژوهش سراهای دانش آموزی کشور به نشانی www.src.medu.ir قابل
دربافت می باشد.

امید است با اجرای این دستورالعمل حوزه های علمی - پژوهشی در مدارس و در بین دانش آموزان
تقویت شده و مشارکت دانش آموزان در این حوزه ها افزایش یابد تا بتوان از این ذخایر عظیم نیروی انسانی و
آینده سازان کشور اسلامی در جهت کارآفرینی و تحقق اهداف نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران بالاخص
دست یابی به هدف "اقتصاد مقاومتی" بهره جست.

بدیهی است کلیه مسئولیت های اجرایی این بخش نامه بر عهده مدیر کل محترم آموزش و پرورش
استان می باشد.

علی زرافشان

معاون آموزش متوسطه

دستور العمل تشکیل انجمن های علمی - پژوهشی دانش آموزان

تعریف انجمن علمی - پژوهشی

انجمنهای علمی - پژوهشی دانش آموزان به پیشنهاد شورای دانش آموزی و با موافقت شورای مدرسه و تائید مدیر مدرسه تشکیل می شود . در هر انجمن گروهی از دانش آموزان علاقمند در زمینه های مختلف علوم انسانی ، علوم پایه ، معارف اسلامی ، فنی ، هنری ، علوم نوین و.... بحث و تبادل نظر نموده و به تحقیق و پژوهش می پردازند و سطح دانش و مهارت خود را ارتقا می دهند و به توسعه علوم در مختصات دانش آموزی کمک می کنند . در این شیوه نامه ، انجمن علمی - پژوهشی دانش آموزان «انجمن» نامیده می شود.

اهداف:

- ۱- اشاعه فرهنگ پژوهش و تحقیق فردی و گروهی در بین دانش آموزان
- ۲- رشد و توسعه بنیه علمی و پژوهشی دانش آموزان و ایجاد زمینه برای بروز خلاقیت های آنان
- ۳- هدایت و راهنمایی دانش آموزان در جهت علایق و استعداد هایشان
- ۴- ایجاد زمینه مشارکت دانش آموزان مستعد در انجام پژوهش های ملی و منطقه ای
- ۵- حمایت از طرحهای خاص از جمله طرحهای کارآفرینی ، رفع آلودگی هوای آلودگی آب ، استفاده از انرژی های پاک و بهینه سازی مصرف انرژی و طرحهای تعاملی چند گروهی مانند طرحهای مشترک بین گروههای علوم پایه و ...
- ۶- ایجاد زمینه برقراری ارتباط منظم و سازمان یافته بین مدارس و پژوهش سراهای دانش آموزی
- ۷- شناسایی ، هدایت و معرفی دانش آموزان علاقمند و دارای انگیزه به پژوهش سراهای دانش آموزی

فرآیند تشکیل انجمن :

۱. هر انجمن علمی - پژوهشی با پیشنهاد شورای دانش آموزی و با موافقت شورای مدرسه و تائید مدیر مدرسه تشکیل می شود.
۲. مدیر واحد آموزشی در اولین جلسه شورای دبیران بر اهمیت تشکیل انجمن های علمی - پژوهشی دانش آموزی تاکید نموده و شرایط تشکیل حداقل سه انجمن را با توجه به اولویت ها و ظرفیت های موجود و با کمک دبیران مربوطه در مدرسه فراهم نماید .
۳. دانش آموزان می توانند با توجه به علائق و توانمندی خود و با معرفی دبیر مربوطه عضو انجمن شوند.
۴. دانش آموزان رتبه های اول تا سوم پایه های تحصیلی می توانند از شرایط ویژه ای مانند امتیاز سرگروه انجمن برخوردار شوند .

۵. دانش آموزان سایر مدارس در صورتی که انجمن مورد نظر آن ها در مدرسه محل تحصیل تشکیل نشده است، می توانند با معرفی مدیر مدرسه و رضایت نامه کتبی اولیاء به مدارس همچو این مراجعت نموده و عضو انجمن مدرسه می مورد نظر شوند.

۶. هر انجمن حداقل با ۶ عضو تشکیل می شود . تشکیل انجمن با تعداد کمتر از شش نفر با صلاحیت مدیر واحد آموزشی امکان پذیر خواهد بود .

۷. عضویت دانش آموزان می تواند به دو گونه باشد :

الف : عضو پیوسته : به عضوی گفته میشود که در رشتہ تحصیلی مرتبط با انجمن ، در آموزشگاه مشغول به تحصیل است و در کلیه جلسات انجمن به صورت منظم و فعال شرکت می نماید.

تبصره : موجه /غیر موجه بودن غیبت دانش آموز در جلسات انجمن با تشخیص دبیر راهنمای انجمن و تائید مدیر مدرسه مشخص می گردد.

ب : عضو افتخاری : به عضوی گفته می شود که در رشتہ تحصیلی غیر مرتبط در آموزشگاه مشغول به تحصیل بوده و علاقمند به فعالیت و حضور در جلسات انجمن می باشد .

وظایف اعضاء انجمن

➤ اعضاء انجمن موظف هستند با هماهنگی مدیر مدرسه در اولین جلسه نسبت به انتخاب دبیر و منشی جلسه اقدام نموده و طی فراخوانی دانش آموزان دارای ایده و علاقمند به امور پژوهشی را جذب نمایند .

➤ انجمن دانش آموزی پس از هماهنگی با مدیر مدرسه نسبت به شناسایی و دریافت سرفصل های علوم مربوطه از طریق مراجع علمی و دبیران پژوهش گر (اعضای گروههای درسی) اقدام نموده و آن ها را به عنوان منابع اطلاعاتی در دسترس داشته و موضوعات مورد بررسی خود را از طریق شورای مدرسه تائید و آماده سازی نماید.

➤ انجمن با هماهنگی با مدیر مدرسه با پژوهش سرای دانش آموزی منطقه ارتباط منظم و دائم داشته و از ظرفیت های موجود در پژوهش سرای برای تقویت بنیه علمی دانش آموزان استفاده خواهد نمود .

➤ جلسات انجمن با حضور مدیر مدرسه در خارج از وقت آموزشی تشکیل شده و حداقل دو جلسه در هر ماه تشکیل شود (تقویم اجرایی و زمانبندی دقیق جلسات توسط دبیر انجمن تهیه شده و پس از تائید شورای مدرسه در اختیار اعضا و دبیر راهنما قرار می گیرد).

➤ کلیه فعالیت های علمی - پژوهشی انجمن باید ضمن تبعیت از یک روش شناسی علمی ، مستند سازی شده (کارپوشه تحقیقاتی) و نتایج آن در پایان هر نوبت در اختیار دانش آموزان مدرسه قرار گیرد و گزارش مده: ضمانته: گزارش ۲۲

نهایی نیز برای پژوهش سرای منطقه ارسال گردد. در صورت عدم استقرار پژوهش سرا در منطقه، با هماهنگی اداره کل آموزش و پرورش استان در اختیار یکی از پژوهش سراهای مناطق همچوar قرار گیرد.

➤ سرپرستی هر عنوان انجمن با یکی از دبیران همان رشته با عنوان "دبیر راهنما" می باشد. دبیران راهنما با توجه به "سوابق علمی و پژوهشی آنها" از طرف شورای مدرسه انتخاب می گردند.

دبیران راهنما با هماهنگی مدیر واحد آموزشی و در چارچوب ضوابط ، قوانین و مقررات عهدہ دار وظایف ذیل خواهند بود :

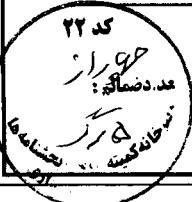
- ۱- شناسایی دانش آموزان مستعد و علاقمند
 - ۲- تبیین اهداف انجمن برای دانش آموزان
 - ۳- برنامه ریزی برای زمینه های بروز خلاقیت و نوآوری دانش آموزان
 - ۴- ارتباط موثر با کارگاه و آزمایشگاه ها و کتابخانه در مدرسه و پژوهش سرای منطقه برای انجام پژوهش های دانش آموزان
 - ۵- اعلام تقویم اجرایی تشکیل جلسات انجمن با کمک دانش آموزان و ثبت یافته های جلسات در کارپوشه تحقیقاتی انجمن
 - ۶- برنامه ریزی جهت بازخوانی دستاوردهای انجمن در کلاس درس جهت استفاده و برآنگیختن انگیزه در سایر دانش آموزان
 - ۷- هماهنگی جهت شرکت اعضاء انجمن برای حضور در کلاس های فوق برنامه و المپیادهای پژوهش سرای دانش آموزی منطقه
 - ۸- تشکیل نمایشگاه هایی از دست ساخته ها و نتایج پژوهشی دانش آموزان در واحد آموزشی یا پژوهش سرای دانش آموزی منطقه
 - ۹- برنامه ریزی برای بازدید از مراکز پژوهشی و تحقیقاتی و برجزاری اردوهای علمی- تفریحی به منظور تشویق دانش آموزان فعال عضو انجمن
 - ۱۰- ایجاد بانک اطلاعات دانش آموزان
 - ۱۱- ایجاد وب سایت یا وبلگ مرتبه با فعالیت های هر انجمن
 - ۱۲- تعامل ونشستهای علمی با سرگروههای مرتبط درسی ناحیه و استانی جهت دریافت موضوعات پژوهشی مورد نیاز و علاقه دانش آموزان
 - ۱۳- پیشنهاد برگزاری همایش های علمی مرتبط با انجمن با هماهنگی پژوهش سرای دانش آموزی
 - ۱۴- معرفی دانش آموزان علاقمند و دارای انگیزه و طرح به پژوهش سرای دانش آموزی جهت ادامه کار تخصصی طرح پژوهشی دانش آموز تا حصول نتیجه
- تبصره : انجام فعالیت های فوق پس از تائید مدیر مدرسه قابل طرح و اجراء خواهد بود .

سایر موارد و الزامات

- مدیر واحد آموزشی موظف است در اولین جلسه انجمان اولیاء و مربیان ضمن معرفی انجمان های علمی - پژوهشی دانش آموزی بر اهمیت تشکیل انجمان های علمی - پژوهشی دانش آموزی تاکید نموده و باتوجه به تشکیل جلسات انجمان در خارج از ساعت آموزشی برلزوم همکاری و حمایت اولیا عتاکید نمایند . شرایط همکاری اولیاء پژوهشگر و علاقمند نیز در تقویت انجمان ها فراهم گردد.
- به استناد بند ۲ بخشنامه شماره ۲۰۹۶۵۱/۱۰/۲۰ مورخ ۱۳۹۳ دستور العمل اجرایی نحوه ارائه خدمات آموزشی و پرورشی فوق برنامه در مدارس دولتی ، مدیران مدارس می توانند پس از تائید شورای آموزش و پرورش منطقه از محل کمک های مردمی و وجوده حاصله از ارائه خدمات فوق برنامه نسبت به خرید کتب و جزوات مورد نیاز دانش آموزان ، پرداخت حق الزحمه دبیران راهنمای و تهیه جوايز دانش آموزان فعال در انجمان ها اقدام نمایند .
- عدم ارائه مستندات موجود در خصوص نشست های ماهانه ، نداشتن سرفصل های عملکردی ، عدم ارائه یک واحد مطالعه و پژوهش به عنوان اقدام عملی انجمان(کار پوشه تحقیقاتی) و عدم اطلاع شورای مدرسه از روند فعالیت انجمان ؟ انجمان را ساقط می نماید .
- دبیران راهنمایی توانند با موافقت مدیر مدرسه ؛ دانش آموز را بخاطر عدم درک وظایف انجمان ، اهداف و کارکرد های آن از ادامه عضویت در انجمان بازدارند.دانش آموز نیز می تواند بصورت داوطلبانه از عضویت در انجمان انصراف دهد .
- نمره فعالیت در درس مورد نظر با تشخیص دبیر مربوطه به عنوان ارزشیابی مستمر ثبت گردد.
- مدیران مدارس می بایست آمار دقیق تعداد انجمان های تشکیل شده را مطابق نمون برگ های ارسالی از سوی این معاونت تا پایان اردیبهشت ماه به معاونت آموزش متوسطه منطقه خود اعلام نمایند.
- ادارات آموزش و پرورش مناطق/ناحی/شهرستان می بایست گزارش مدارس را جمع آوری نموده و ضمن تقدیر و تشکر از واحدهای آموزشی که در این زمینه فعالانه عمل نموده اند، گزارش عملکرد منطقه متبع را تا پایان خرداد ماه به اداره کل استان اعلام نمایند.
- مقتضی است ادارات کل آموزش و پرورش استان ها با عنایت به بند ۸ شاخص های موافقت نامه های آموزشی معاونت آموزش متوسطه، نسبت با ارسال آمار دقیق تشکیل انجمان های علمی پژوهشی مطابق نمون برگ های ارسالی تا پایان تیرماه به دفتر آموزش متوسطه نظری اقدام نمایند .

تصویر : کلیه نمون برگ های مورد نیاز در سایت دفتر آموزش متوسطه نظری به نشانی www.dnp.medu.ir قابل دریافت می باشد.

▶ نظارت بر عملکرد کمی و کیفی انجمن های علمی می بایست توسط معاونت آموزش متوجهه با بهره مندی از همه نیروهای نظارتی در منطقه / استان (اداره ارزیابی عملکرد ، سرگروه های درسی ، کارشناسی آموزش ، همکاران شاغل در پژوهش سرای دانش آموزی) انجام شود به گونه ای که در بازدید های دوره ای از واحد های آموزشی ، تشکیل انجمن های علمی و بررسی روند اجرای این بخشنامه را در نمون برگ های نظارتی خود درج نمایند. اتخاذ تدابیر انگیزشی و تشویقی مناسب ، زمینه حضور موثر و فعالانه مدیران و دبیران محترم و داشن آموزان گرامی را در جهت عملیاتی شدن این بخشنامه فراهم خواهد نمود.

